



Introductie

Hierbij het eerste nummer van de vernieuwde nieuwsbrief van de Zengroep Rotterdam. De nieuwsbrief zal vier tot zes keer per jaar verschijnen en verstuurd worden via e-mail. Degenen die geen e-mail adres hebben, zullen de brief per post ontvangen. Bijdragen en suggesties zijn van harte welkom. Veel leesplezier!

DE REDACTIE

Inhoud

NICO TYDEMAN	Inspiratie	2
GRETHA AERTS	De bodhisattva	3
LEO HUIJG	Zen op de andere oever	5
JOOST BEVING	Ameland	6
ROB FRANK	Nieuwe website	7
	Agenda en mededelingen	8

Inspiratie

Het is al weer een maand geleden dat ik met zoveel leerlingen, vriendinnen en vrienden mijn verjaardag vierde. Ik vond het een prachtige dag met een mooie muzikale voorstelling van 'de plaatjes van de os', en al die ontmoetingen. En een schitterend cadeau, – naast allerlei persoonlijke geschenken – een geldbedrag, waar Joke en ik nog op puzzelen hoe dit op bijzondere wijze te besteden. Het wordt in elk geval een droomreis – waarheen en wanneer dat hoop ik jullie spoedig te laten weten.

De afgelopen maanden werd mij vaak gevraagd: 'Wat inspireert je?' Om te beginnen, was die verjaardag voor mij zeer inspirerend. Het was voor mij ook zeker een feest voor de Dharma. Want wat mij steeds opnieuw aan het werk zet, bezielt, voortdrijft en als het ware boven mij zelf uittilt, zijn mijn leerlingen. De wijze waarop jullie de zenweg gaan, jullie trouw en volharding, jullie beoefening van zazen, jullie aandacht tijdens de dharmalesen, de vele ontmoetingen in daisan en de manier waarop jullie voor de zendo zorgen, dat alles is de grootste bron van inspiratie voor me. Wat zou ik als zenleraar zijn zonder zulke leerlingen?

Natuurlijk, er is veel wat mij in vervoering brengt. Inspiratie ligt alom op straat. Maar vooral muziek. Muziek brengt de geest tot een bijzonder trillen, zij raakt een gevoelige snaar. Religie is gebaseerd op een groot gevoelsleven. En de meditatiebeoefening, het zingen van sutras, het lezen van teksten hebben geen ander doel dan ons te raken op een tere, mystieke plek. En muziek heeft gemakkelijk toegang tot die plaats. Muziek heeft niet voor niets de gehele geschiedenis door een grote rol gespeeld in alle religieuze tradities. Gustav Mahler wekt in mij een bepaalde bewogenheid. Zijn muziek gaat vaak over leven en dood. Ik houd bijzonder van zijn Achtste, een monumentaal (sommigen noemen het een 'monstrum') werk, dat vanwege de vereiste hoeveelheid musici en zangers niet te vaak opgevoerd wordt. Twee belangrijke teksten brengt hij bij elkaar. Eerst

het 'Veni Creator' dat begint met een geweldige krachtige oproep: 'Kom, Heilige Geest' en eindigt met de slotscene uit Faust van Goethe: het 'chorus mysticus':

*Alles Vergängliche
Ist nur ein Gleichnis;
Das Unzulängliche,
Hier wird's Ereignis;
Das Unbeschreibliche,
Hier ist's getan;
Das Ewig-Weibliche
Zieht uns hinan.*

Je zou moeten horen hoe dit einde van die symfonie vanuit een allerzachtst ppp je trommelvliezen tot bijna barstens toe doet zwellen: een oorverdovende hymne aan het 'Ontoegankelijke', het 'Onbeschrijfelijke', het 'Eeuwig Vrouwelijke'. Religie heeft veel kunst voortgebracht en kunst veel religiositeit. Ik herinner me als de dag van gisteren hoe ik als vijftienjarig jochie, op een fietstocht met een vriendje door Vlaanderen, aan de grond genageld stond bij het zien van het Lam Gods (van Eyk) in de kathedraal van Gent. Enkele weken geleden met Joke een bezoek gebracht aan het Stedelijk Museum van Schiedam: aldaar een tentoonstelling gewijd aan de gedichten, de tekeningen en de schilderijen van Lucebert. Daar kon je onder andere horen hoe Lucebert zijn eigen poëzie voorlas. Hij leest zijn gedichten langzaam, ritmisch voor, waardoor de klank en beelden die zijn woorden oproepen, blijven hangen. 'Lucebert had het ongeluk een mysticus te zijn van na de tweede wereldoorlog' (aldus Jan Oegema). Niemand van de literaire critici kon of wilde bevroeden dat achter zijn gedichten een mystiek visioen schuil ging.

Soms kan een studieboek mij diep raken. Zoals een nieuwe studie over Dogen, door Hee-Jin Kim, een zeer goed Dogen specialist,

dit jaar verschenen. Het is te ingewikkeld om in een nieuwsbrief daarover te vertellen. Dat komt wel in de studiekلاس in het najaar. Dogen leert je naar de werkelijkheid op een bepaalde manier kijken: hij laat je zien dat er geen feiten zijn, er zijn slechts wonderen.

En nu we het toch over inspiratie hebben: eind vorig jaar kreeg ik een boek met de titel 'Inspiratie – van inzicht tot handelen'. Het betreft 'alledaagse mensen die in hun alledaags bestaan geïnspireerd zijn door het boeddhisme', een lees-, blader- en kijkboek met interviews van Ronald Hermsen en fotografie van Hapé Smeele en dit – uiteraard zou ik bijna zeggen – prachtig vormgegeven door Mark Schalken. Het boek is mede mogelijk worden door de BOS – want het is gebaseerd op een serie radio-interviews die de BOS in de zomer van 2006 heeft uitgezonden. Gesprekken met o.a. Edel Maex, Maarten Houtman, Sigiswald Kuijken (over muziek gesproken) en Pamela Koevoets (die ik nog ken uit de Kosmostijd). Mooi, mooi! (Uitgegeven bij Asoka)

Lieve Rotterdammers, zorg goed voor jezelf, zorg goed voor je beoefening en laat je door vele zaken inspireren.

Nico

De Bodhisattva: Met helpende handen naar de markt

Hij betreedt de markt, blootsvoets en onopgesmukt.

Met modder en stof overdekt – stralende ogen, een brede glimlach.

Zonder bovennatuurlijke krachten te gebruiken, brengt hij kwijnende bomen spontaan in bloei.

Kan het tiende plaatje van de os ons iets vertellen over zen op de werkplek?



Aan het begin van een introductie cursus vraag ik aan de deelnemers wat ze hopen te leren of te vinden in het volgen van een meditatie cursus. Opvallend vaak wordt rust genoemd. "Rust in mijn hoofd en rust in mijn leven". Deelnemers hebben vaak een druk bestaan met gezin, werk, studie en sociale verplichtingen, waardoor er vaak stress ervaren wordt. De eerste behoefte lijkt dan ook handvaten te vinden of eilandjes te creëren, die helpen om overeind te blijven in dit drukke, complexe dagelijkse bestaan. Vrij snel wordt duidelijk dat zen beoefening gaat over een bewustzijnsverandering, een ander perspectief op de werkelijkheid.

Geeft deze bewustzijnsverandering richtlijnen hoe te werken, hoe met collega's, meerderen en/of

ondergeschikten om te gaan, of wel/niet vertellen dat je aan zen doet en wel/niet lid te worden van de vakbond.

In de plaatjes van de os worden de stadia van het geestelijke pad in een stripverhaal verbeeld. De bodhisattva verschijnt in de cyclus als het tiende plaatje ten tonele. Een lachende wat dikkige Boeddha, met op zijn rug een grote zak, waarin alle goede gaven voor een ieder die hij tegen komt. Hij wordt afgebeeld met een klein figuurtje, de zoeker van het eerste plaatje. De lachende Boeddha, en de zoeker ontmoeten elkaar en de cyclus kan opnieuw beginnen. De serie moet niet als een lineair pad gelezen worden, maar iedere fase is een aspect van mijzelf op het spirituele pad. Kunnen we onszelf zien als deze Boeddha met zo'n zak vol met cadeautjes? Iedere situatie in ons leven vraagt een geëigend antwoord, een geëigend cadeau. Misschien moeten we wel leren om in iedere situatie op passende wijze te antwoorden, te handelen.

Concrete aanwijzingen lijken me heel moeilijk te geven. Veel hangt af van ieders omstandigheden. Wat in de ene situatie wel goed is, hoeft dat niet in een andere te zijn. Onze traditie reikt als training het pad van de Bodhisattva¹⁾ aan; het ontwikkelen van wijsheid en mededogen.

Allereerst is het belangrijk om te realiseren wie we zijn. Een manier om dit te verwoorden is door Thich Nhat Hanh in het prachtige gedicht: "Noem me bij mijn ware namen" gedaan.²⁾

Dit gedicht heeft hij geschreven naar aanleiding van een gebeurtenis, waarbij een jong meisje verkracht werd door een Thaise piraat.

De eerste reactie is furieus te zijn op de piraat en hem te verdoemen. Maar is dat zo makkelijk? Wie zou ik zijn als ik elders geboren en opgevoed ben?

In het gedicht zijn vele namen en zeg: "Ja, dat ben ik." In zeer verkorte vorm.

Ik ben een jong vogeltje, ik ben een vlinder, ik ben een steen, ik ben een libel en ik ben de vogel, die de libel eet, ik ben een kikker en ik ben de slang, die de kikker eet, ik ben een uitgehongerd kind in Oeganda en ik ben de wapenhandelaar in Oeganda, ik ben lid van het politiebureau en ik ben de stervende in het werkkamp.

Ik ben een 12 jarig meisje, vluchteling op een bootje, die zichzelf verdrinkt in de oceaan na verkracht te zijn door een zee piraat en ik ben de zee piraat, mijn hart is nog niet in staat om te zien en lief te hebben...

Noem me bij mijn ware namen, zodat ik kan ontwaken opdat de deur van mijn hart open kan blijven, de deur van mededogen.

Vanuit het bewustzijn dat ik alles en iedereen ben ontstaat mededogen, wordt de bodhisattva gewekt.

Na het zitten reciteren we de vier geloften van de Bodhisattva. De eerste spreekt hoe talloos de levende wezens ook zijn, ik beloof ze allen te redden: d.w.z. om hen tot inzicht te brengen. Het inzicht dat ieder al Boeddha is, maar dat (nog) niet realiseert. Bodhisattva's beloven niet om eindeloos te werken om resultaten of doelen te bereiken, die buiten hen zelf liggen. In feite reciteren we dit om onszelf er voortdurend aan te herinneren dat wijzelf Boeddha, een ontwaakte zijn en dat ieder ander mens (levend wezen) niet anders is dan ikzelf. Als ik ontwaakt ben, zijn alle levende wezens ontwaakt. De Bodhisattva belooft voorts het lijden tot in zijn allerdiepste diepte te leren kennen, zich steeds weer open te stellen voor de wereld en het levenspad, hoe moeilijk ook, ten einde te gaan.

Onze training bestaat naast de vier Bodhisattva geloften, o.a. de beoefening van zazen en de zes paramita's.

We beoefenen **VRIJGEVIGHEID** door op allerlei manieren te geven, zowel materiële als immateriële zaken. Door het opgeven van vastgeroeste begrippen en ideeën.

We beoefenen **DISCIPLINE**. Door zo te handelen dat we geen schade berokkenen. Dit vraagt om moed en flexibiliteit om steeds weer de bekende reactiepatronen los te laten. We hebben de

bereidheid om steeds weer opnieuw te beginnen.

We beoefenen *GEDULD*. Door bij de rusteloosheid van onze energie te blijven en de dingen zich in een eigen tempo te laten ontwikkelen. Alles heeft zijn eigen tijd nodig. We laten het idee los, dat het op onze manier zou moeten gaan.

We beoefenen *ENTHOUSIASME/INSPANNING* door ons vreugdevol, voor de volle 100% ons in te zetten voor de taken die voorhanden zijn. We geven de hang naar perfectionisme op.

We beoefenen *MEDITATIE* door zonder oordeel te (be)schouwen. We nemen aandachtig waar wat er is. We zijn bereid om steeds weer terug te keren naar dit moment. En we beoefenen wijsheid door een open onderzoekende geest te cultiveren.

Met dit alles in onze rugzak zijn we goed uitgerust en kunnen we zo goed mogelijk functioneren in ons werk. Wat je positie, functie, collega's ook mag zijn. Weet wie je bent, beoefen de paramita's en weet dat er geen enkele vaste richtlijn te geven is voor de complexe, paradoxale, tegenstrijdige omstandigheden van het leven, zo ook voor werk situaties. Wees vrij van gefixeerde positie en reactie patronen, verplaats je in de ander, vergeet niet dat je onderdeel bent van een geheel, met eigen plek, inbreng, positie en verantwoordelijkheid. Afhankelijk van wie je bent, je capaciteiten, kun je opereren op welke plek van het leven dan ook, dus ook op de werkplek. Moge wijsheid en mededogen je richtlijn zijn.

1) *De moeder van de Boeddha's. Overdenkingen bij de Maha Prajna Paramita – Lex Hixon*

2) *Being Peace – Thich Nhat Hanh*

GRETHA AERTS

Zen Op De Andere Oever

Sinds februari 2006 is er ook een meditatiegroep in Rotterdam Zuid. In het Japans Cultureel Centrum Shofukan is het mogelijk op vrijdagavond van 20.00 – 22.00 uur zenmeditatie te doen. Het centrum is een voormalige kleuterschool, waar nu woonruimte in de 3 bovenlokalen is, een dojo/zendo in de gymzaal, en een bibliotheek, een conferentiezaal en een werkplaats in de 3 beneden lokalen zijn.

Een deel van de tuin is een echte Japanse tuin geworden, ingericht door Kees Ouwens. Een Nederlander die al sinds 25 jaar in Japan woont en werkt als kunstenaar en tuinarchitect.

Het gebouw is gedeeltelijk in Japanse stijl ingericht. In de dojo/zendo zijn 2 Tokonama's. Een nis met een rolprent en bloemstuk en een met hét zwaard van de meester in de kunst van laido, het zwaardtrekken, de kunst beoefend door de eigenaar van het centrum. Er zijn meerdere Japanse vechtsporten, bloemschikken en thee ceremonie te beoefenen. Zie de website www.shofukan.nl.

De zazen meditatie heeft als jaarprogramma 2 groepen in het voorjaar van 8 avonden en 2 groepen van 7 avonden in het najaar. Het is een gemengde groep van nieuwe deelnemers en enkele die reeds meerdere groepen hebben meegedaan.

In 2007 wordt in het Dharmagesprek de geschiedenis van het zenboeddhisme behandeld. Allerlei facetten als de erfenis uit de Yoga praktijk, de sutra's die belangrijk zijn voor de zenweg, en de ontwikkeling van India via China naar Japan en het westen komen aan de orde. Steeds wordt uit een ontwikkelingsfase ook een oefening aangegeven die tijdens het zitten in zazen verkend kan worden. De meditaties worden voorgezeten door Leo Huijg en af en toe vervangt Frits Breimer mij. Iedereen is van harte welkom, als je maandag of donderdagavond niet kan is er altijd nog de mogelijkheid vrijdagavond bij Zen Op Zuid. Zie voor de data onze website: www.zenrotterdam.nl

LEO HUIJG

Zitten met een groep is eigenlijk nog heel erg nieuw voor me. Het voelt echter wel heel erg goed bij de zengroep van Kanzeon in Rotterdam. Daarom wilde ik ook wel eens een sesshin meemaken, maar jammer genoeg kon ik niet mee naar de jaarlijkse Rotterdam sesshin in Vught. Dus dacht ik: dan maar naar de internationale Kanzeon Sangha bijeenkomst op Ameland. 10 dagen lang met zijn allen op een eiland zitten en iedere dag Big Mind workshop met Genpo Roshi, de geestelijk leider van de Kanzeon Sangha. Big Mind kende ik al van een workshop met Gretha, maar 10 dagen achter elkaar is natuurlijk wel even andere koek.

Door de verhalen van meer ervaren bezoekers werd me ook al snel duidelijk dat Ameland geen traditionele sesshin is. Het gaat er allemaal net even anders aan toe. Er hadden zich dit jaar een record aantal van 200 mensen ingeschreven. Veel deelnemers uit Nederland, maar ook uit Duitsland, Engeland, Polen, België, Frankrijk, Engeland, Australië, Spanje, Malta en de Verenigde Staten. Deze enorme opkomst vergt wel heel wat van de organisatie. Vooral de kookploeg werd tot het uiterste gedwongen. Daar sloegen ze zich echter met vlag en wimpel doorheen. Het eten was echt fantastisch. Daarnaast droeg iedereen natuurlijk zijn steentje bij.

Niet alleen de omvang maakt van Ameland echter een aparte sesshin. De stilte die meestal bij een sesshin in acht wordt genomen, is hier soms ver te zoeken. En dat was eigenlijk ook wel fijn, want daardoor werd het internationale karakter heel toegankelijk. Je komt heel makkelijk in aanraking met mensen die in verschillende landen, op verschillende manieren en onder verschillende omstandigheden met zenboeddhisme bezig zijn. En je komt niet alleen leden van de Kanzeon Sangha tegen, maar ook veel deelnemers met andere achtergronden; Tibetaans boeddhisme, mensen uit andere zen lijnen, voice-dialogue experts, spiritueel geïnteresseerden en vooral veel mensen die speciaal voor Big Mind komen vanwege de wijze waarop

de populaire filosoof Ken Wilber daar over vertelt.

Het dagprogramma liep van vroeg in de ochtend tot ver in de avond. Meestal deden we in totaal 6 periodes zitten, twee keer per dag Sutra's zingen en iedere middag ruim 2 uur Big Mind workshop. Deze workshops vatte ik zelf op als interactieve Dharma lessen. Door de enorme dynamiek van Genpo Roshi wordt iedereen actief meegenomen in een toegankelijke vorm van zelf-onderzoek. En de avonden werden tot slot ingevuld door een uitgebreide kennismaking met de leraren van de sangha. Er werden over en weer veel vragen gesteld en dat leverde een aantal zeer openhartige momenten op. Ondanks dit volle dagprogramma was er echter ook meer dan voldoende gelegenheid om tijd voor jezelf te nemen. Zelf maakte ik bijvoorbeeld regelmatig, alleen of in gezelschap, lange wandelingen over het strand of door het bos.

Ook tijdens de rust dag halverwege de week zijn we met een man of twintig een lange wandeling over het eiland gaan maken. Ondanks de harde wind en de vele kilometers was van vermoeidheid amper sprake. Al het zitten leek ons wel vleugels te hebben gegeven. De hele sfeer op Ameland geeft je trouwens vleugels. Ondanks alle pijnlijke benen van het zitten, zag je toch voornamelijk lachende gezichten. Als groep kom je op de een of andere manier toch in een harmonie met elkaar die kracht geeft. Iets dat vooral tijdens het sutra zingen heel duidelijk kan worden. Na 10 dagen twee keer per dag oefenen werd de service voor mij echt een verbazingwekkend krachtige ervaring.

Maar er waren natuurlijk ook minder serieuze bezigheden. Mijn samu-taken deed ik bij de afwasploeg en iedere avond poetsten we, met muziek, al disco-dansend de vaat schoon. Na een week waren we zelfs zo goed ingewerkt dat het afwassen tot onze teleurstelling zo gepiept was. Een mooi voorbeeld hoe "vervelend werk" een ware beleving kan worden. Daarnaast was het dansend afwassen een goede oefening, want op zaterdagavond en tijdens het slotfeest

werd het lokale café compleet overgenomen door boeddhisten. De uitbaters maakten op deze twee avonden een mooie omzet en er werd tot laat in de nacht gedanst.

Genpo Roshi heeft Big Mind ontwikkeld om zijn overdracht voor meer mensen bereikbaar te maken. Het open en (inter)actieve karakter van de Sangha bijeenkomst op Ameland zou daarbij wel eens heel goed kunnen aansluiten. Zenboeddhisme ontwikkelt zich tegenwoordig ook verder buiten de muren van het klooster. En voor mij is een bezoek aan Ameland daarbij een prachtige uitdaging om beoefening en dagelijks leven te integreren.



JOOST BEVING

Voor meer foto's, zie www.stilltv.com/2007/ameland

Nieuwe website

Beste Zen-mensen,

Zoals jullie misschien al in de wandelgangen gehoord hebben, zijn we bezig met het opzetten van een nieuwe website voor de Zengroep. Het adres van de website blijft wel hetzelfde, nl. www.zenrotterdam.nl, maar de opzet wordt geheel anders. Het idee voor een andere website is geboren uit de vragen in de groep naar een mogelijkheid om elkaar wat beter te leren kennen. Voor en na de zitavonden is er vaak te weinig tijd daarvoor. Een website zou daartoe wat extra mogelijkheden kunnen bieden, mits deze ondersteuning biedt voor eigen inbreng van de groepsleden. Daarom bestaat de website uit 2 gedeelten: een publiek deel, dat voor iedereen toegankelijk is, en een zg. 'sangha'deel, speciaal bedoeld voor eigen inbreng van de groepsleden en dat ook (juist vanwege het persoonlijke karakter ervan) alleen voor hen toegankelijk is.

Het publieke deel geeft een presentatie van de zengroep naar buiten toe. Het geeft informatie over zaken als:

- Wat is Zen
- Wat is en doet de Zengroep Rotterdam
- Wie zijn de leraren
- Welke cursussen worden er gegeven
- Hoe kan ik me aanmelden
- Hoe kan ik de zengroep bereiken

De website probeert een herkenbaar beeld van de zengroep te geven. Daarom is er gestreefd naar eenheid in de vormgeving, zowel wat betreft de webpagina's zelf als wat betreft de aansluiting op de vormgeving van de folder. Zo zou je kunnen spreken van een 'huisstijl' van de zengroep. Daarbij gaat het ook om een bepaalde 'uitstraling'. Hopelijk is het gelukt om de website zo vorm te geven, dat deze duidelijk is, gebruikersvriendelijk is, er goed uit ziet en prettig overkomt.

Het 'Sangha' deel biedt ondersteuning aan eigen inbreng van de groepsleden. Zo is er:

- Een 'Wie is wie' pagina met mogelijkheden om elkaar te laten weten wie je bent (o.a. een foto van jezelf, een stukje tekst, adresgegevens e.d.)
- Een weblog met mededelingen over activiteiten (aankondigingen)
- Een weblog voor onderlinge uitwisseling van informatie of voor discussies (prikbord)
- Pagina's met verslag van opmerkelijke gebeurtenissen (b.v. 'Ameland', reizen e.d.)
- Nieuwsbrief over diverse onderwerpen

Het Sangha-deel is interactief van opzet: de bezoeker kan niet alleen onderdelen bekijken, maar ook zelf wijzigen. Over de manier waarop je dat kunt doen, zullen nog gebruiksaanwijzingen worden gemaakt. Om het Sangha deel af te schermen van het publieke deel zullen de groepsleden een gebruikersnaam en wachtwoord krijgen. Deze zullen tegen de tijd dat de website 'in de lucht' gaat, aan iedereen worden toegezonden. Naar verwachting zal dat binnen enkele weken zijn.

Op dit moment zijn we bezig om de website te verhuizen naar een nieuwe provider. Verder wordt de informatie in de webpagina's aangepast aan de huidige stand van zaken. Ook moeten we nog voor iedereen gebruikersinstellingen aanmaken.

Naar verwachting kunnen we binnenkort aankondigen, dat de nieuwe website van start gaat. Hopelijk zal de website een ieder aanspreken en de Sangha ten goede komen. Graag ontvangen we je reacties en ideeën. (info@zenrotterdam.nl en rob@franksite.eu)

ROB FRANK

Agenda en mededelingen

Afsluiting van het seizoen

Op 25 juni is de laatste bijeenkomst voor de zomer. Nico en Gretha zullen allebei aanwezig zijn en beide maandaggroepen beginnen dan om 19.30 uur.

We zullen die avond terugblikken op het afgelopen jaar alsook met elkaar vooruit kijken naar het komende tijdperk. Daarbij is er ook gelegenheid om suggesties en ideeën voor de toekomst (van inhoudelijke, organisatorische of enige andere aard) naar voren te brengen.

Het seizoen wordt vervolgens feestelijk afgesloten met een borrel. Graag iets te eten en/of te drinken meenemen.

Boekjes

3 teksten van Nico Tydeman zijn in boekjesvorm uitgegeven.

De titels zijn:

1. De afgrond waarin ik kijk en die mij aanstaart.
Meister Eckhart's negatieve theologie en de contemplatieve praktijk van Zen.
2. Aanwezig maar niet teveel in zicht.
Zen-Boeddhisme en het Publieke Domein.
3. De interreligieuze dialoog.
Een praktische en mystieke kwestie.

DE JUKAI-BOEKJES ZIJN OOK KLAAR.

4. Instructies voor het maken van de rakusu.
5. Nico Tydeman. Jukai.
Het geven en ontvangen van de voorschriften.
6. Dennis Genpo Merzel, sensei.
Questions and answers on jukai.

De boekjes zijn te verkrijgen voor de maandaggroep bij Anne Wentzel en voor de donderdaggroep bij Paul van Mechelen.

Kosten: boekje 1 t/m 3 € 2,50 per stuk, boekje 4 t/m 6 € 2,- per stuk.

De boekjes zijn een uitgave van de Stichting Zengroep Rotterdam Kanzeon. De vormgeving en het lettertype zijn van Diederik Corvers.

Najaar 2007

Studieklas: "Dogen Zenji: de weldadige illusie van verlichting."

Tekstlezen en commentaar.

Onder leiding van Nico Tydeman.

Tot slot

Wat te doen in de zomervakantie?

Een aankomende vakantieperiode stelt ons altijd weer voor de moeilijk te beantwoorden vraag: wat gaan we met onze vrije tijd doen?

Vaak wordt gedacht: ik ga nu eens echt doen waar ik zin in heb. Maar daarmee is het probleem nog niet opgelost, want waar heb ik dan zin in en – lastiger nog – wie is die ik die misschien ergens zin in heeft?

De laatste vraag kan eenvoudig worden omzeild door de zin te herformuleren: doen wat zin heeft.

Wat heeft zin? Met andere woorden: wat heeft betekenis?

Betekenis kan worden verkregen door middel van uitdrukken. En de ultieme wijze van uitdrukken is: **zazen**.

EEN HELE GOEDE VAKANTIE TOEGEWENST.

Colofon

ZENGROEP ROTTERDAM KANZEON
Noordmolenwerf 3, Rotterdam

www.zenrotterdam.nl

Bert Verwijs tel. 078-6317606
Anne Wentzel tel. 010-4257003
e-mail: info@zenrotterdam.nl

REDACTIE

Eva van den Brande tel. 010-4525026
e-mail: vandenbrande@mac.com

Leo Huijg tel. 010-4768737
e-mail: leo.huijg@kpnplanet.nl

VORMGEVING

Diederik Corvers tel. 010-2449012
e-mail: diederik@ogentroost.nl